VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 211)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 152)**

z dnia 18 lipca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 211)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 152)

18 lipca 2019 r.

Komisje: Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Roberta Tyszkiewicza (PO-KO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie i rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnieniu współpracy w dziedzinie zapobiegania i zwalczania poważnej przestępczości, podpisanej w Waszyngtonie dnia 12 czerwca 2019 r. (druk nr 3657).

W posiedzeniu udział wzięli: **Sylwester Tułajew** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **Piotr Wawrzyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Paweł Jabłoński** zastępca dyrektora Departamentu Koordynacji Projektów Międzynarodowych Kancelarii Rady Ministrów, podinsp. **Jolanta Wróbel** zastępca dyrektora Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej Komendy Głównej Policji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Piotr Babiński, Magda Jedynak, Artur Kucharski, Anna Ornat, Anna Pilarska** – z sekretariatów komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Wojciech Miller** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO-KO):

Otwieram wspólne posiedzenie komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Spraw Zagranicznych.

Witam panie posłanki i panów posłów.

Witam pana Sylwestra Tułajewa, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Witam przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych, na czele z panem podsekretarzem stanu Piotrem Wawrzykiem.

Stwierdzam kworum.

Otrzymali państwo planowany porządek posiedzenia, który przewiduje jeden punkt, czyli rozpatrzenie w pierwszym czytaniu rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnieniu współpracy w dziedzinie zapobiegania i zwalczania poważnej przestępczości, podpisanej w Waszyngtonie dnia 12 czerwca 2019 r. (druk nr 3657).

Projekt z druku 3637 został skierowany do naszych komisji do pierwszego czytania przez marszałka Sejmu w dniu 16 lipca 2019 r. Rozpatrzenie naszego sprawozdania na posiedzeniu Sejmu zaplanowano w dniu dzisiejszym o godz. 21:45. Zgodnie z art. 37 ust. 4 Regulaminu Sejmu pierwsze czytania nie może się odbyć wcześniej niż siódmego dnia, od dnia doręczenia posłom druku projektu, chyba że Sejm lub komisja postanowią inaczej.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu uznam, że komisje wyraziły zgodę na skrócenie tego terminu.

Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy do procedowania projektu.

Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie przez wnioskodawcę, pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy oraz debatę na temat ogólnych zasad projektu.

Bardzo proszę przedstawiciela rządu, pana ministra Sylwestra Tułajewa o uzasadnienie projektu z druku nr 3657 – bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Sylwester Tułajew:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, mam zaszczyt przedstawić projekt ustawy z druku nr 3657 o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki o wzmocnieniu współpracy w dziedzinie zapobiegania i zwalczania poważnej przestępczości, podpisanej w Waszyngtonie dnia 12 czerwca 2019 r.

Jak czytamy w tytule, ta umowa została sporządzona i podpisana w Waszyngtonie w dniu 12 czerwca 2019 r. Umowa pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi reguluje współpracę pomiędzy stronami w bardzo ważnej dziedzinie zapobiegania i zwalczania poważnych przestępstw. Zawiera ona regulacje dotyczące dostępu do baz danych daktyloskopijnych poprzez ich zautomatyzowane przeszukanie oraz przewiduje możliwość wnioskowania o przeszukanie baz DNA obu stron.

Umowa przewiduje również inne formy współpracy stron, takich m.in. jak: wymiana informacji o osobach zaginionych, wymiana informacji i najlepszych praktyk dotyczących programów ochrony świadków, technik śledczych oraz współpracę w zakresie szkolenia i doskonalenia pracy funkcjonariuszy. Ponadto, w umowie szczegółowo uregulowano kwestie ochrony przekazywanych danych osobowych.

Postanowienia umowy umożliwią skuteczne zwalczanie zarówno krajowej, jak i międzynarodowej przestępczości, w szczególności o charakterze terrorystycznym. Intensyfikacja wzajemnych stosunków pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi wymaga zapewnienia odpowiednich ram współpracy w zwalczaniu przestępczości. Zawarcie umowy z zakresu zwalczania i zapobiegania poważnej przestępczości jest ponadto jednym z warunków niezbędnych do włączenia Polski do amerykańskiego programu o ruchu bezwizowym. W tym kontekście umowa jest bliska standardowi tego typu porozumień, zawieranych przez USA z innymi państwami.

Zasadniczym skutkiem wejścia umowy w życie będzie wzmocnienie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego w zakresie zapobiegania i zwalczania przestępczości.

Umowa ustanawia ramy prawne współpracy między właściwymi organami obu umawiających się stron poprzez wymianę informacji, m.in. istotnych okoliczności związanych z popełnieniem przestępstw oraz technik i metod działania organizacji przestępczych. Dzięki wzajemnemu dostępowi do baz danych zwierających dane daktyloskopijne, umowa będzie stanowić narzędzie szybkiej i skutecznej współpracy. Podejmowane działania będą mieć na celu zredukowanie liczby poważnych przestępstw m.in. przeciwko życiu, zdrowiu, przestępstw w handlu ludźmi i przemytu migrantów oraz nielegalnego, a także obrotu i przemytu środków odurzających, prekursorów i substancji psychotropowych.

Panowie przewodniczący, Wysokie Komisje, wnoszę o przyjęcie tego projektu ustawy jako bardzo ważnego z punktu widzenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO-KO):

Czy pan minister Piotr Wawrzyk chce zabrać głos?

Jeżeli nie, to bardzo proszę posłów o zadawanie pytań.

Zgłasza się poseł Marek Krząkała, proszę bardzo.

Poseł Marek Krząkała (PO-KO):

Bardzo dziękuję.

Panie przewodniczący, ponieważ wysłuchaliśmy informacji, jak ta umowa została w teorii skonstruowana to chciałbym zapytać obecnych na sali przedstawicieli Policji, jak będzie ona wdrażana w praktyce? Jak jest państwa ocena tego dokumentu, chodzi o dostęp do baz danych. Jak państwo to postrzegają? Co państwu w praktyce ułatwi życie?

Byłbym bardzo wdzięczny o przekazanie nam informacji na ten temat.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO-KO):

Głos zabierze teraz wiceprzewodniczący Marek Wójcik.

Poseł Marek Wójcik (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że kalendarz prac nad tą ustawą jest bardzo skrócony i dlatego nie zdążyliśmy się w pełni przygotować w tym zakresie.

Interesuje mnie jedna kwestia, dlatego że swojego czasu bardzo duże kontrowersje budziła umowa pomiędzy Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki dotycząca przekazywania danych. Chodziło wówczas o to, jak te przekazywane dane będą na terenie USA wykorzystane, toczyła się w całej Unii Europejskiej poważna debata na temat ochrony prywatności.

Dlatego chciałbym zadać pytanie, jak mają się do tego rozwiązania zawarte w tej umowie? Czy dane naszych obywateli, przekazane do USA, będą we właściwy sposób zabezpieczone? Jakie macie państwo gwarancje w tej sprawie?

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO-KO):

Nie widzę dalszych zgłoszeń do zadawania pytań.

Proszę przedstawicieli rządu i Policji, do której też było skierowane pytanie, o udzielenie odpowiedzi.

Zastępca dyrektora Biura Kadr, Szkolenia i Obsługi Prawnej Komendy Głównej Policji podinsp. Jolanta Wróbel:

Szanowny panie przewodniczący. Wysokie Komisje, przede wszystkim, należy zwrócić uwagę, że ta umowa poszerza katalog naszych działań. To znaczy, że uzyskujemy, na zasadzie wzajemności, dostęp do pewnych danych. Z punktu widzenia Policji ma to o tyle istotne znaczenie, że będziemy mogli korzystać z informacji posiadanych przez Stany Zjednoczone dla rozwiązywania spraw dotyczących szczególnych przestępstw i szczególnie poważnej przestępczości.

Jestem przekonana, że ta umowa usprawni przede wszystkim działania Policji i innych służb, gdyż – na podstawie tej umowy – nie tylko Policja będzie mogła wymieniać informacje. Ułatwi i poszerzy ona dostęp do tych informacji, które są nam niezbędne do naszych działań ustawowych.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO-KO):

Pan minister Sylwester Tułajew chce zabrać głos – proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MSWiA Sylwester Tułajew:

Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, ta umowa w żaden sposób nie narusza tych przepisów, które obecnie obowiązują w Polsce. Mówimy bezpośrednio o art. 6 i art. 18 tej umowy, gdzie mamy odpowiedź na te pytania.

Zacznę, można powiedzieć, od końca.

Wszystkie zobowiązania wynikające z innych umów międzynarodowych i traktatów zostają w pełni zachowane, stanowi o tym art. 18. Natomiast w art. 6 mamy odwołanie do prawa krajowego, gdzie jest zapis o dalszym postępowaniu z danymi osobowymi.

Jeżeli chodzi o szczegóły to powie o nich pan dyrektor Mariusz Cichomski.

Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Mariusz Cichomski:

Z punktu widzenia ochrony danych osobowych warto zaznaczyć, że pozostajemy jak najbardziej nie w reżimie RODO, ale w reżimie dyrektywy DODO, czyli ustawy o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości. Wszelkie elementy restrykcyjne, wynikające z tej ustawy, są jak najbardziej obowiązujące. W samej umowie przewija się też wielokrotnie odwołanie do prawa krajowego i żaden z jej przepisów nie może go naruszać. Wszelkie przekazywanie danych następuje zgodnie z zasadami krajowymi jednej i drugiej strony umowy.

W trakcie samego procesu negocjacyjnego bardzo mocno przykładaliśmy uwagę do tego, żeby w żaden sposób nie doszło do jakiejkolwiek groźby naruszenia prawa traktatowego i umowy pomiędzy UE a USA. Tego typu zagrożeń absolutnie nie dostrzegamy. Przepisy umowy, o których wspomniał pan minister, gwarantują korzystanie przede wszystkim z tamtych umów i nie naruszają reżimów prawnych.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO-KO):

Pan poseł Grzegorz Długi chce zabrać głos, proszę bardzo.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Dziękuję panu przewodniczącemu.

Mam pytanie do przedstawicieli MSWiA.

Usłyszałem plotkę i chciałbym, żeby państwo wyraźnie jej zaprzeczyli oświadczając, że jest to tylko plotka.

Plotka głosi, że ta umowa daje możliwości stworzenia mechanizmu, za pomocą którego nasze władze będą miały możliwość przechowywania danych osobowych, niezgodnie z zasadami RODO, w amerykańskich bazach danych. Te dane byłyby tam przerzucane a w Stanach Zjednoczonych wymagania co do ochrony danych osobowych są znacząco niższe niż w Europie. Spotkałem się z twierdzeniem, że będzie to mogło być wykorzystywane w taki właśnie sposób, że dane będą, niezgodnie z zasadami RODO, przechowywane w Stanach Zjednoczonych, zgodnie z obowiązującym tam prawem.

Bardzo proszę o wyraźne zaprzeczenie, że takiego mechanizmu nie da się stworzyć wykorzystując tę umowę.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO-KO):

Pan przewodniczący Marek Wójcik chce zabrać głos, proszę bardzo.

Poseł Marek Wójcik (PO-KO):

W odpowiedzi na moje pytania pan minister przywołał dwa artykuły umowy.

Zgoda co do art. 18,natomiast art. 6 przewiduje dostarczanie dalszych danych osobowych oraz innych informacji dotyczących danych daktyloskopijnych, czyli dotyczy on przede wszystkim danych o odciskach palców.

Nie wiem, czy wskazanie tego artykułu było intencją pana ministra, czy może chodziło o coś innego?

Chciałem dopytać się jeszcze o pewną sprawę, dlatego że w umowie określono, że po naszej stronie organami właściwymi do współpracy jest szereg służb, natomiast po stronie Stanów Zjednoczonych są to: Federalne Biuro Śledcze oraz Departament Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Czy dane przekazywane z Polski będą udostępniane tylko tym dwóm podmiotom? Czy te podmioty mogą przekazywać te dane dalej, w tym również podmiotom komercyjnym działającym w USA?

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO-KO):

Proszę pana ministra oraz przedstawicieli MSWiA o udzielenie odpowiedzi.

Sekretarz stanu w MSWiA Sylwester Tułajew:

Panie przewodniczący. Wysokie Komisje, te dane w żaden sposób nie będą udostępniane osobom prywatnym.

Poseł Marek Wójcik (PO-KO):

Nie mam na myśli osób prywatnych, czyli jakiegoś pana, który występuje o udostępnienie mu danych, chcę wiedzieć, czy te dane będą mogły być przekazywane przez FBI jakiejś firmie, która z nim współpracuje? Chodzi o firmy i instytucje, które często nie mają takich rygorów funkcjonowania jak Federalne Biuro Śledcze. Czy dane te mogą być do jakiś celów wykorzystywane przez sektor komercyjny? Czy jest w umowie zabezpieczone, że dane nie będą przekazywane również podmiotom prywatnym, które w jakiejś mierze mogą współdziałać w zapewnianiu bezpieczeństwa i porządku publicznego w Stanach Zjednoczonych?

Tego typu sytuacje mają miejsce. Stany Zjednoczone mają bardzo rozwinięty rynek komercyjny. Dlatego chciałbym mieć pewność, że dane trafią tylko i wyłącznie do Federalnego Biura Śledczego a nie do podmiotów, które współpracują z władzami federalnymi.

Sekretarz stanu w MSWiA Sylwester Tułajew:

To my decydujemy o tym, w jaki sposób te dane będą przekazywane dalej, bez zgody naszej strony te dane nie będą mogły być dalej przekazywane. Nie będzie możliwość przekazywania ich podmiotom prywatnym, w tym komercyjnym.

Odpowiedź na to pytanie jest zawarta w art. 11 umowy. Mamy tam, w pkt 2, zapisane, że strony nie przekazują danych uzyskanych na mocy niniejszej umowy żadnemu państwu trzeciemu, organizacji międzynarodowej oraz podmiotom prywatnym, bez zgody strony przekazującej dane i bez zachowania odpowiednich zabezpieczeń.

Odnosząc się do sugestii posła Grzegorza Długiego chciałbym zdecydowanie zaprzeczyć tego rodzaju plotce – jest to absurdalna plotka i zdecydowanie jej zaprzeczam.

Poseł Marek Wójcik (PO-KO):

Rozumiem, że w trybie art. 11 państwo nie przewidujecie wydawania tego typu zgód na przetwarzanie danych polskich obywateli?

Sekretarz stanu w MSWiA Sylwester Tułajew:

Nie przewidujemy takiego przekazywania danych.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO-KO):

Dziękuję bardzo.

Więcej zgłoszeń do zadawania pytań nie widzę.

Zamykam debatę.

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu z druku nr 3657.

Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego.

Składam wniosek o niezwłoczne rozpatrzenie projektu.

Nie słyszę sprzeciwu.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy w komisjach.

Otwieram dyskusję.

Czy przedstawiciele rządu chcieliby jeszcze zabrać głos?

Nie ma zgłoszeń.

Czy ktoś z członków komisji chciałby zabrać głos?

Nie słyszę zgłoszeń.

Czy Biuro Legislacyjne zgłasza uwagi do projektu.

Nie ma uwag.

Czy są uwagi do tytułu ustawy?

Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1?

Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2?

Nie ma uwag.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem sprawozdania komisji o rządowym projekcie ustawy z druku nr 3657? (34)

Kto jest przeciwny? (0)

Kto się wstrzymał od głosu? (0)

Stwierdzam, że komisje przyjęły sprawozdanie jednogłośnie.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy, jest kandydatura posła Piotra Kalety.

Czy pan poseł się zgadza?

Poseł Piotr Kaleta (PiS):

Wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO-KO):

Czy ktoś jest przeciwny powierzeniu panu posłowi Piotrowi Kalecie funkcji posła sprawozdawcy?

Stwierdzam, że komisje, przy braku głosów sprzeciwu, wybrały posła Piotra Kaletę na funkcję posła sprawozdawcy.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia.

Nie mamy co prawda w porządku punktu sprawy różne, ale bardzo proszę panie pośle.

Poseł Grzegorz Długi (Kukiz15):

Chciałbym, żeby w protokole było wyraźnie zapisane, że chcemy podziękować panu ministrowi Piotrowi Stachańczykowi za pracę przed laty nad tym projektem umowy i za jego wkład w przygotowanie tego bardzo dobrego projektu.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (PO-KO):

Zgadzam się.

Bardzo cenimy pracę pana ministra Piotra Stachańczyka.

Informuję, że na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia.

Zamykam posiedzenie komisji: Administracji i Spraw Wewnętrznych oraz Spraw Zagranicznych.